

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/022 van 23 februari 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

Op basis van een proces-verbaal van de politie waaruit bleek dat de moeder zou samenwonen met een partner, ging de uitbetalingsactor over tot terugvordering van de sociale toeslag en een deel van de schooltoeslag. De moeder betwist dit en argumenteert dat er sprake is van een LAT-relatie.

Op basis van de verschillende elementen in het dossier, waaronder het uitgevoerde strafonderzoek door de politie alsook het verhoor van de moeder en haar partner, oordeelt de Geschillencommissie dat er sprake blijkt te zijn van het vormen van een feitelijk gezin in de zin van het Groeipakketdecreet, het BVR Sociale Toeslagen en het BVR Selectieve Participatietoeslagen: er is immers sprake van een leefeenheid waarin twee personen feitelijk samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.

De betrokkenen mogen dan wel een apart domicilieadres hebben, als het samenwonen niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinsvorming blijkt, zoals voorzien in art. 3, §3, 2° BVR Sociale Toeslagen en art. 3, §2, 8° lid, 2° BVR Selectieve Participatietoeslagen; in casu verwijst de Geschillencommissie hierbij naar de vaststellingen die de bevoegde politiedienst verrichtte.

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de moeder ongegrond is.

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE

GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2024/022

23 februari 2024

REPERTORIUMNR. GC/23/A0078

INZAKE : Mevrouw ....., wonende te .....

- Verzoekster -

Hebbende als raadsman: Mr. ...., met kantoor te .....

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te .....

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat per e-mail d.d. 21 februari 2023 door de raadsman van verzoekster werd ingediend bij de Geschillencommissie Groeipakket¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 29 november 2022;

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op de beslissing van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap
Uitbetaling Groeipakket d.d. 9 december 2022;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 23 november 2023 waarbij aan
verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat alle partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op
de zitting van 23 februari 2024 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman
of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoekster, noch verwerende partij is verschenen of zich heeft laten
vertegenwoordigen op de zitting van 23 februari 2024;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster heeft 4 kinderen, m.n.:

- ..... (° .....2000);
- ..... (° .....2004);
- ..... (° .....2006);
- ..... (° .....2007).

Verwerende partij betaalde Groeipakket voor de kinderen ..... aan de ouders, verzoekster
en de heer ....., zijnde de vader van deze kinderen.

De ouders leven gescheiden sinds 13 april 2010. Tot 31 juli 2020 betaalde verwerende partij in een
bijslagtrekkende-dossier, met de vader als bijslagtrekkende.

Door de verhuis van dochter ..... van het adres van vader naar het adres van verzoekster betaalde
verwerende partij vanaf 1 augustus 2020 aan beide ouders als begunstigden. Gelet op het feit dat er
geen vonnis met een verblijfsregeling voor dochter ..... werd bijgebracht, wordt er uitgegaan van
een gelijkmatig verdeelde huisvesting. Om die reden werd de helft van de sociale toeslag voor .....
in de periode van augustus 2020 tot januari 2022 aan verzoekster betaald, rekening houdend met
enkel haar inkomsten, omdat verzoekster als alleenstaande was ingeschreven in het Rijksregister.
Sinds 12 januari 2022 is het kind ..... geplaatst in een pleeggezin, waardoor verzoekster voor haar
vanaf 2 februari 2022 geen Groeipakket meer ontvangt; dit wordt uitbetaald aan de pleegouders.

Op 1 augustus 2022 ontving verwerende partij een PV d.d. 29 maart 2022 waaruit zou blijken dat
verzoekster zou samenwonen met de heer ..... sinds 1 januari 2020. Om die reden ging
verwerende partij over tot terugvordering van de sociale toeslag voor de periode van augustus 2020
tot en met januari 2022, de coronatoeslag en een gedeelte van de selectieve participatietoeslag voor
het schooljaar 2020-2021 en 2021-2022.

Verzoekster kan daar niet mee instemmen en betwist de feitelijke gezinsvorming met de heer
.....

3. Standpunt van verzoekster:

* In de brief d.d. 21 februari 2023 gericht aan de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket die de raadsman van verzoekster per e-mail aan het secretariaat van de Geschillencommissie richtte, stelde zij het volgende:

"Ik contacteer U in mijn hoedanigheid van raadsman van mevrouw ....., wonende te ....."

Op 20/09/2022 mocht cliënte een schrijven ontvangen dat ..... de terugbetaling eist van 1.585,64 EUR meer 290,69 EUR wegens ten onrechte ontvangen sociale toeslag / schooltoeslag voor haar dochter ..... in de periode augustus 2020 – januari 2022.

Als motivering wordt verwezen naar een beweerde samenwoning tussen haarzelf en de heer ....., vader van de kinderen met wie zij al jarenlang in onmin leeft.

Wij hebben beroep ingesteld tegen deze beslissing bij de Geschillencommissie² via schrijven dd. 14.11.2022.

Behoudens vergissing mochten wij tot op heden nog geen antwoord ontvangen van de Geschillencommissie.

Op 29.11.2022 werd aan cliënte een vervangende en verbeterende brief toegestuurd waarbij niet langer 1.585,64 EUR werd teruggevorderd doch wel 1.294,78 EUR.

Als motivering wordt gesteld dat uit een PV van de politie zou blijken dat cliënte feitelijk samenwonend zou zijn met de heer ..... Cliënte betwist dit met de meeste klem, zij werd door de politiediensten verhoord en heeft klaar en duidelijk gesteld dat partijen een LAT-relatie hebben.

De heer ..... heeft zijn eigen woning en zijn eigen kostenstructuur. Hij betaalt net als cliënte huur, nutsvoorzieningen, hij heeft een hond thuis waar hij ook voor moet zorgen, zijn frigo was gevuld als de politie op onaangekondigd bezoek is langs gekomen,...

Het is niet omdat de politie van mening is dat er sprake zou kunnen zijn van domicilie-fraude dat dit ook daadwerkelijk het geval is. Cliënte ontkent deze aantijgingen met de meeste klem en werd overigens nog niet gedagvaard laat staan veroordeeld voor enige tenlastelegging.

Ik maak U in bijlage kopie over van het verhoor van cliënte alsook een kopie van de rekeningafschriften van de heer ..... waaruit blijkt dat hij op zijn eigen adres te ..... eveneens een normaal energie- en waterverbruik heeft alsook dat er een TV-aansluiting aanwezig is.

Het is niet omdat men een LAT-relatie heeft en frequent bij de ene of de andere partner verblijft dat er daarom automatisch sprake kan zijn van domicilie-fraude.

Cliënte blijft erbij dat zij geen huishouden vormt met de heer ....., de besluitvorming van ..... is zonder meer voorbarig en op niets gestoeld.

---

² De Geschillencommissie merkt op dat de raadsman van verzoekster de Geschillencommissie en de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket met elkaar verwisselt. De e-mail d.d. 21 februari 2023 was het eerste en enige verzoek dat de Geschillencommissie van verzoekster (of haar raadsman) mocht ontvangen. Er werd op 14 november 2022 wel degelijk een klacht door de raadsman van verzoekster ingediend bij de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket (infra nr. 5).

Mag ik U vriendelijk verzoeken uw beslissing te willen herzien, gezien deze compleet strijdig is met de werkelijke omstandigheden. Partijen hadden een LAT-relatie, elk droeg zijn eigen kosten.

Mag ik U vriendelijk verzoeken mij tevens op de hoogte te willen houden van Uw beslissing in deze zodat ik dit voor cliënte verder kan opvolgen."

Bij de e-mail werden volgende stukken gevoegd:

- Het verhoor van verzoekster door de politie van de politiezone ..... te ..... d.d. 3 juni 2022;
- Een overzicht van de vaste kosten van de heer .....

* Per e-mail d.d. 24 februari 2023 vroeg het secretariaat van de Geschillencommissie aan Mr. .... verduidelijking met betrekking tot de brief gericht aan de Klachten- en bemiddelingsdienst die aan het e-mailadres van de Geschillencommissie was gericht en met betrekking tot het zogenaamde eerder ingediende verzoek op 14 november 2022.

Daarnaast werd gevraagd om de betwiste beslissing van verwerende partij te bezorgen.

Per e-mail d.d. 31 oktober 2023 bezorgde Mr. .... de aangifte van schuldvordering van verwerende partij d.d. 13 september 2022 in de collectieve schuldenregeling van verzoekster.

* Per e-mail d.d. 7 november 2023 ontving het secretariaat van de Geschillencommissie via verwerende partij de door verzoekster betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 29 november 2022.

4. Standpunt van verwerende partij:

4.1. (Foutieve) beslissing tot terugvordering van verwerende partij aan verzoekster d.d. 24 februari 2022:

*"Wij hebben **jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht** voor de periode van 08/2020 tot 01/2022.*

*Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van **€ 290,69** hebt **ontvangen waarop je geen recht had** voor de kinderen ..... Dit bedrag bestaat uit:*

- .....: *Basisbedrag, Coronatoeslag, Leeftijdstoeslag, Schoolbonus en Sociale toeslag*
- .....: *Basisbedrag, Coronatoeslag, Leeftijdstoeslag, Schoolbonus en Sociale toeslag*

Je ontving ten onrechte een volledige Sociale Toeslag voor .....

In het Groeipakket van je kind zit ook een sociale toeslag. De sociale toeslag vormt een uitzondering als jullie de kinderen opvoeden in gelijkmatig verdeelde huisvesting. In dat geval wordt het recht op een sociale toeslag in het gezin van elke ouder afzonderlijk onderzocht. Elke ouder kan maar de helft van de toeslag krijgen en kiest daarvoor zelf een rekening.

De begunstigde is diegene aan wie het Groeipakket wordt toegekend. Dat kunnen maximaal twee personen zijn.

Doorgaans zijn de beide ouders de begunstigen van het Groeipakket.

Tenzij:

- een van de ouders overleden is of afwezig is (vastgesteld door de vrederechter);*
  - een van de ouders het exclusief ouderlijk gezag heeft of de andere ouder uit de ouderlijke macht ontzet is;*
  - een van de ouders niet gekend is;*
  - een van de ouders aangewezen is als begunstigde door de Familierechtbank.*
- . (art. 18 Groeipakketdecreet)*

Wij vragen in eenzelfde brief aan je schuldbemiddelaar om zijn/haar akkoord om dit aan 10% op onze komende betalingen te vereffenen

Wij moeten € 290,69 van je terugvragen.

Hoe komen we aan dat bedrag?

We maakten deze herberekening:

(...)

De verjaringstermijn is 3 jaar.

Dat betekent dat geen enkele betaling verjaard is.

Daarom moeten wij € 290,69 van je terugvragen.

Wij houden in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt.

Heb je financiële problemen en ligt deze inhouding te hoog, contacteer ons dan.

Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

Als je het bedrag niet kunt terugbetalen, dan kun je ons een aanvraag sturen om (gedeeltelijk) af te zien van de terugvordering. We beslissen daarover na een sociaal onderzoek.

(...)"

Verwerende partij diende met betrekking tot dit bedrag een aangifte van schuldvordering in bij de schuldbemiddelaar van verzoekster.

4.2. Beslissing tot terugvordering van verwerende partij aan verzoekster d.d. 29 november 2022:

"We stelden vast dat je een bedrag van € 1.585,64 kreeg waar je geen recht op had.

Wij vernamen via P.V van de politie dat jij en Dhr. ...., hoewel jullie gescheiden domicilie-adressen hebben, zich als feitelijk samenwonend gedragen en daarom als koppel beschouwd moeten worden. Je hebt verzuimd ons hiervan op de hoogte te brengen.

Aangezien jullie als samenwonend dienen beschouwd te worden, moeten wij jouw recht op sociale toeslagen in het Groeipakket voor jouw dochter ..... voor de periode 08/2020- 01/2022 en op haar schooltoeslag/selectieve participatietoeslag (SEPAR) voor het schooljaar 2020-2021 en 2021-2022 herevalueren. We moeten namelijk rekening houden met het gezamenlijk inkomen van jezelf en Dhr. .... in plaats van enkel jouw individuele inkomen (Artikels 18 en 222 van het Groeipakketdecreet en Artikel 37 van het Groeipakketdecreet) Hierdoor heb je niet langer recht op

een sociale toeslag voor voormelde periode(zie tabel) en moeten wij tevens een gedeelte van de betaalde schooltoeslagen/selectieve participatietoeslagen alsook de onverschuldigd betaalde coronatoeslag terugvorderen.

Het onterecht betaalde bedrag is op deze manier berekend (het kan dat je het in meerdere keren ontving:

(...)

Het terug te betalen bedrag bedraagt 1.585,64 EUR.

De verjaringstermijn van de totale terugvordering bedraagt drie jaar (art. 97 Decreet Groeipakket).

Rekening houdend met deze verjaringstermijn is geen enkele betaling verjaard. Wij moeten dan ook het nog totale onverschuldigd betaalde bedrag terugvorderen, namelijk € 1.585,64.

Gezien de terugvordering een boedelschuld betreft zal deze niet kunnen opgenomen worden in jouw collectieve schuldbestuur en moet je het bedrag van € 1.585,64 zelf terug te storten. Neem contact op met jouw schuldbemiddelaar om te zien of zij hier een reserve voor heeft. Mogelijks kan er ook een afbetalingsplan afgesproken worden met financiering vanuit jouw leefgeld.

Als je het bedrag niet kan terugbetalen, kan je ons ook een aanvraag sturen om (geheel/gedeeltelijk) af te zien van de terugvordering. We beslissen hierover na een sociaal onderzoek.

OPGELET !

De schuld bestaat in jouw dossier uit 2 delen. De terugbetaling dient daarom als volgt te gebeuren:

1) Voor een bedrag van € 290,86 op de rekening ..... van ....., ... met vermelding van de gestructureerde mededeling +++.....+++.

2) Voor een bedrag van € 1.294,78 op de rekening ..... van ....., ... met vermelding van de gestructureerde mededeling +++846/6866/11249+++.

In tegenstelling tot wat vermeld werd in onze brief van 20/09/2022 dient de eerdere schuld van € 290,69 NIET meer terugbetaald te worden. Uit nazicht van jouw dossier is gebleken dat deze onverschuldigde betaling voortvloeide uit een fout waar jij je geen rekenschap kon van geven. Wij nemen dit saldo daarom zelf ten laste van onze werkingsmiddelen."

4.3. Standpunt van verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie d.d. 2 januari 2024:

* Per e-mail d.d. 2 januari 2024 bezorgde verwerende partij volgend standpunt aan het secretariaat van de Geschillencommissie:

"..... betaalde in dit dossier voor ..... en ..... aan de ouders, ... en .....

De ouders leven gescheiden sinds 13/04/2010.

Tot 31/07/2020 werd er betaald in het BT-dossier ..... met de vader als bijslagtrekkende. Omdat ..... verhuisde van de vader naar de moeder op 6/07/2020 betaalt ..... vanaf 1/08/2020 in het

dossier ..... waarin beide ouders begunstigen zijn. De helft van de sociale toeslag voor ..... werd aan ..... betaald tijdens de periode van 08/2020 – 01/2022 op basis van enkel haar inkomsten. Volgens het Rijksregister is mevrouw immers alleenstaande sinds 7/11/2019.

..... is sinds 12/01/2022 geplaatst in een pleeggezin waardoor er voor haar vanaf 02/2022 geen recht meer is in het BG-dossier. De pleegouders zijn de begunstigen.

Op 1/08/2022 ontvangt ..... een PV dd. 29/03/2022 ivm een fraudeonderzoek. .... zou samenwonen met ..... ook al zijn ze elk op een ander adres ingeschreven.

Het dossier werd voorgelegd op het fraudeplatform (zie bijlage).

Er is vastgesteld dat mevrouw ..... en meneer ..... feitelijk samenwonen, hoewel ze gescheiden domicilie-adressen hebben. Ze worden daarom als koppel beschouwd sinds 1/01/2020. Mevrouw ..... heeft verzuimd ..... hiervan op de hoogte te brengen. Het feitelijke samenwonen is als dusdanig onweerlegbaar, maar het moedwillige element werd niet weerhouden.

Het niet melden van de samenwoonst wordt beschouwd als nalatigheid en verzuim. Het intentioneel element kan niet bewezen worden.

Concreet betekent dit dat de sociale-, corona- en schooltoeslag herzien werd rekening houdend met de inkomsten van zowel ..... als ..... Daardoor is er niet langer recht op de sociale- en coronatoeslag en is er recht op een lagere schooltoeslag. De (gehalveerde) sociale toeslag voor de periode 08/2020-01/2022 en een gedeelte van de schooltoeslag 2020-2021 en 2021-2022 (Artikels 18 en 222 van het Groeipakketdecreet en Artikel 37 van het Groeipakketdecreet en het Decreet 27/11/2020 betreffende de coronatoeslag) werden teruggevorderd.

Op 24/11/2023 werden de schulden aangezuiverd. Er is op vandaag dus geen openstaande schuld meer.”

Als stukken werden de nota van het fraudeplatform gevoegd, evenals de debetbrief d.d. 29 november 2022.

* Per e-mail d.d. 21 februari 2024 bezorgde verwerende partij het strafdossier aan het secretariaat van de Geschillencommissie en stelden zij op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie dat de schuld werd aangezuiverd via een storting van het integrale bedrag door de schuldbemiddelaar. De ontvangst werd verwerkt op 24 november 2023.

5. Beslissing Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 9 december 2022:

“Naar aanleiding van jouw e-mail van 14/11/2022 startte ik een klachtendossier op.

Op 20/09/2022 ontving mevr. .... een schrijven van ....., waarbij een terugbetaling werd gevraagd op grond van een beweerde samenwoning met dhr. .... Hiermee was jouw cliënt niet akkoord.

Ik geef je eerst wat meer uitleg over de geldende reglementering om nadien jouw concrete situatie te benaderen.

Reglementering

Vanaf 01/01/2019 is de nieuwe wetgeving van het Groeipakket van toepassing voor kinderen die in Vlaanderen wonen en de Belgische nationaliteit hebben of gemachtigd zijn in België te verblijven.

Sociale toeslag

Het recht op een sociale toeslag hangt af van het gezinsinkomen en de gezinsgrootte.

Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, wordt rekening gehouden met de volgende inkomsten:

- *de belastbare inkomsten (loontrekkenden, zelfstandigen, ziekteuitkeringen, werkloosheidsuitkeringen en pensioenen)*
- *80% van ontvangen onderhoudsgelden*
- *de kadastrale inkomsten*
- *Inkomensvervangende tegemoetkoming*
- *Leefloon/equivalent leefloon*
- *Inkomsten personeelsleden van Europese of andere internationale instelling*

De inkomensgrens ligt op € 32.882,77. Afhankelijk van de gezinsgrootte is het bedrag van de sociale toeslag waarop recht is verschillend.

Het juiste bedrag zal worden berekend door je uitbetaler aan de hand van de gegevens die beschikbaar zijn in de databanken. Hiervoor ontvangt de uitbetaler een fiscale flux (=elektronische gegevensstroom met de Federale Overheidsdienst Financiën). Ook informatie over het kadastraal inkomen bereikt de uitbetaler automatisch.

Schooltoeslag

De schooltoeslag voor het kleuter-, lager en secundair onderwijs en HBO 5- verpleegkunde wordt betaald binnen het Groeipakket.

Voor de toekenning van de schooltoeslag moet voldaan zijn aan een aantal voorwaarden met betrekking tot de nationaliteit, de gezinssituatie (= de puntentelling in het gezin), het gezinsinkomen en het type onderwijs.

Er wordt rekening gehouden met de volgende inkomsten:

1. *Bruto belastbare inkomsten (= bruto-RSZ)*

1. Voor de beroepsinkomsten in loonverband, voor de aftrek van de beroepskosten
2. Voor de beroepsinkomsten als zelfstandige: na aftrek van de beroepskosten, vermenigvuldigd met een factor 100/80
2. Uitkeringen in het kader van ziekteverzekeringen
3. Werkloosheidsuitkeringen
4. Pensioenen
5. 80% van de onderhoudsgelden die uitbetaald zijn aan de persoon of personen van wie de inkomsten voor de berekening van de toelage in aanmerking zijn genomen
6. 3 x het geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik en 1 x het geïndexeerd kadastraal inkomen voor eigen beroepsdoeleinden
7. De inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT)
8. Leefloon
9. Equivalent leefloon
10. Alle inkomsten die voortvloeien uit de beroepsactiviteit, toegekend aan de personeelsleden van een Europese of andere internationale instelling, verminderd met de persoonlijke bijdragen voor de door de instelling georganiseerde verzekering voor de dekking van sociale zekerheidsrisico's.

Concreet in jouw dossier

De debetbetekening werd onzorgvuldig opgesteld. Er werd verkeerdelijk verwezen naar een samenwoning van mevrouw. .... met de vader van haar kinderen, dhr. ...., die medebegunstigde is in het dossier. Er was wel degelijk sprake van een verzwegen samenwoning sinds 01/01/2020 (op basis van een P.V. van de Politie), zij het met dhr. .... en dus niet met dhr. .... wenst zich oprecht te verontschuldigen voor de persoonsverwarring.

De terugvordering (€ 1.585,64) werd evenwel terecht opgemaakt. Er werd hiervoor rekening gehouden met de gezamenlijke inkomsten van mevrouw. .... en haar huidige partner dhr. .... (en dus niet met die van dhr. ....). Op 29/11/2022 werd een verbeterde debetbetekening verzonden aan mevrouw. .... (zie bijlage).

De openstaande schuld van 04/02/2022 (€ 290,69) werd ten laste genomen door de uitbetaler ..... Er werd aan mevrouw. .... geen informatie verstrekt rond de begunstigenregeling, waardoor het hier gaat om een fout van de uitbetaler .....

Ik meen je hiermee voldoende te hebben ingelicht en sluit mijn tussenkomst af.

(...)"

6. Beoordeling in rechte:

Het verzoek heeft betrekking op de terugvordering voor het kind ..... van de sociale toeslag voor de periode van augustus 2020 tot en met januari 2022, de coronatoeslag en een gedeelte van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022.

Aangezien het kind ..... geboren is vóór 1 januari 2019 (en dus voor de inwerkingtreding van het Groeipakketdecreet), zijn voor .... de specifieke overgangsbepalingen in het Groeipakketdecreet van toepassing.

Cf. Art. 209, §2 Groeipakketdecreet: *“De artikelen van de kinderbijslagreglementering die zijn opgenomen in boek 5, deel 2, zijn van toepassing op rechtgevende kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019.”*

In voormeld Boek 5, deel 2, wordt bij deze overgangsbepalingen een onderscheid gemaakt tussen de basisbedragen (titel 1), de kinderbijslag voor wezen (titel 2), de zorgtoeslagen (titel 3), de sociale toeslagen (titel 4), de begunstigden (titel 5) en de keuze van de uitbetalingsactor (titel 6).

6.1. Toepasselijke wettelijke bepalingen betreffende de sociale toeslag:

De overgangsmaatregelen met betrekking tot de sociale toeslagen zijn terug te vinden in de artikelen 222 tot en met 224 van het Groeipakketdecreet.

Aldus bepaalt artikel 222 Groeipakketdecreet (oorspronkelijke versie):

“§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden van artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.

(...)

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene Kinderbijslagwet, en bedraagt:

1° 46,88 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;

2° 29,06 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 170,39 euro;

3° 5,10 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 254,40 euro;

(...)”

Uit de voormelde bepaling van artikel 222, §1, eerste lid Groeipakketdecreet, blijkt dat voor kinderen geboren vóór 1 januari 2019, er op basis van het Groeipakketdecreet vanaf 1 januari 2019 aanspraak kan gemaakt worden op een sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden bepaald in artikel 18 Groeipakketdecreet, wat dezelfde voorwaarden zijn als die waaraan voldaan dient te zijn voor de kinderen die geboren zijn vanaf de inwerkingtreding van het Groeipakketdecreet.

Aldus bepaalt artikel 18 van het Groeipakketdecreet (oorspronkelijke versie):

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigden bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;
2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;
3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.386,52 euro en 60.000 euro liggen.
Als ten gevolge van een gelijkmatig verdeelde huisvesting, bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, de huisvesting van het rechtgevend kind gelijk is verdeeld tussen de ouders, wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

(...)

Als de al dan niet gelijkmatig verdeelde huisvesting van het rechtgevende kind niet is bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt ervan uitgegaan dat de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders en wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt met welke inkomsten van welke personen rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten, vermeld in het eerste lid, vast te stellen. Ze bepaalt de periode waarin de sociale toeslag wordt toegekend, en ze kan de gezinsgrootte nader bepalen. De Vlaamse Regering stelt ook een alarmbelprocedure vast voor de onmiddellijke aanpassing van het recht op sociale toeslag.”

In uitvoering van de bepalingen van artikel 18, laatste lid Groeipakketdecreet, heeft de Vlaamse Regering bij artikel 2 van het BVR van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag (verder BVR Sociale toeslagen genoemd) bepaald met welke inkomsten van welke personen rekening dient te worden gehouden:

“§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 18, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen.

Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de **begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt** als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen.

(...)

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.”

De bepalingen van artikel 3 van hetzelfde BVR stellen betreffende de vorming van een feitelijk gezin dat:

“§1. Het samenwonen, vermeld in artikel 2, §2, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling, dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

(...)

§3. Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

1. een controle door de gezinsinspecteur;

2. een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinsamenstelling blijkt;
3. een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;
4. een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont.

§4. De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door:

1. een geregistreerde huurovereenkomst tussen de begunstigde en de persoon met wie hij samenwoont;
2. een arbeidsovereenkomst met recht van inwoon;
3. een attest van detentie;
4. een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een persoon is als vermeld in artikel 2, §2, 1°;
5. een afwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;
6. een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;
7. een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats;
8. een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin;
9. het feit dat de niet-verwant zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin van de begunstigde komt;
10. een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
11. een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie dat is afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
12. een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinsamenstelling blijkt.

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst van bewijsmiddelen, om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen, aanvullen.

§5. De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de begunstigde samenwoont met een persoon met wie hij zich in een van de volgende gevallen bevindt:

1. ze hebben een gemeenschappelijk kind;
2. ze hebben samen de gezinswoning gekocht of gebouwd."

Bij de toepassing van deze bepalingen blijkt uit de definitie als bepaald bij artikel 1, 2° van het BVR Sociale toeslagen dat 'feitelijk gezin' steeds dient te worden begrepen als:

"een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier."

6.2. Toepasselijke wettelijke bepalingen betreffende de coronatoeslag:

De toekenningsvoorwaarden van de eenmalige COVID-19-toeslag zijn bepaald in het Decreet van 27 november 2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag van 35 euro in het kader van het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis (BS 02.12.2020).

De algemene toelichting bij het voorstel van het decreet van 27 november 2020 kadert dit als volgt:

“(..)

Dit voorstel van decreet voorziet in een maatregel waarbij een bedrag van 12 miljoen euro wordt ingezet voor hetzelfde doel als de COVID-19-toeslag, namelijk een financiële ondersteuning van kwetsbare gezinnen met kinderen.

Op 18 november 2020 werd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd over aanbevelingen voor het Vlaamse coronabeleid in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Aanbeveling 95° luidt als volgt: “werk op basis van de evaluatie van de COVID-19-toeslag een specifieke en tijdelijke financiële ondersteuning uit voor gezinnen met kinderen die over een laag inkomen beschikken”.

Concreet omvat dit voorstel van decreet een eenmalige toeslag die zal worden toegekend aan gezinnen met rechtgevendende kinderen waarvan het inkomen de grens van 31.605,89 euro per jaar niet overschrijdt. In november 2020 komen naar schatting 341.202 kinderen in aanmerking voor een dergelijke toeslag.

Voor de toeslag in kwestie wordt een budget uitgetrokken van 12 miljoen euro, zodat eenmalig een bedrag van afgerond 35 euro per kind kan worden toegekend.”

Artikel 3 van het decreet van 27 november 2020 bepaalt het volgende:

“In het kader van de COVID-19-crisis heeft het kind aan wie in november 2020 het bedrag van de toeslag, vermeld in artikel 18, tweede lid, 1° en 2°, of artikel 222, §1, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt toegekend, recht op een eenmalige toeslag van 35 euro onder de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018.

De eenmalige toeslag, vermeld in het eerste lid, wordt definitief aan de begunstigden toegekend. (...)”

In de toelichting bij voorgenoemd artikel wordt verduidelijkt wat bedoeld wordt met de ‘definitieve toekenning’:

“De definitieve toekenning, vermeld in het tweede lid, overschrijft een van de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018. Artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag bepaalt dat er a posteriori, namelijk twee jaar na de toekenning, een controle op de gezinsinkomsten wordt uitgevoerd. De eenmalige toeslag, vermeld in dit voorstel van decreet, wordt definitief toegekend zonder controle a-posteriori.”

De uitbetaling gebeurt op dezelfde manier als de betaling van de gezinsbijslagen (art. 4) en wordt uitbetaald in december 2020 of uiterlijk in de maand na de vaststelling van het recht op de eenmalige toeslag (art. 5).

Bijgevolg hangt de beoordeling of er recht is op de eenmalige COVID-19-toeslag samen met de vraag of er aan de inkomensvoorwaarden voldaan is voor de sociale toeslag in de maand november 2020.

6.3. Toepasselijke wettelijke bepalingen betreffende de selectieve participatietoeslag:

De selectieve participatietoeslag kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt vanaf het schooljaar 2020-2021³:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

In casu is er geen betwisting omtrent de nationaliteits- of de pedagogische voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 1° en 2° Groeipakketdecreet) zodat er enkel verder dient te worden ingegaan op de financiële voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 3° Groeipakketdecreet).

Financiële voorwaarden - vaststelling gezinsinkomsten - feitelijke gezinsvorming

De bepalingen van artikel 37, 1^e lid Groeipakketdecreet stellen aangaande de financiële voorwaarden vooreerst dat:

---

³ Volledigheidshalve kan worden opgemerkt dat artikel 25 voor het schooljaar 2019-2020 luidde als volgt:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

*“Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelage leerling, wordt uitgegaan van **de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.**”*

De memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet verduidelijkt de ratio legis daarvan als volgt:

“Bij de toekenning van de selectieve participatietoelagen leerling wordt rekening gehouden met de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

(...)

Het begrip “inkomsten” voor de selectieve participatietoelagen wordt afgestemd op het begrip “inkomsten” voor de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Ook het gezinsbegrip wordt nagenoeg volledig afgestemd op het gezinsbegrip van de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Implicatie van de harmonisering is wel dat het inkomen van nieuwe partners in een nieuw samengesteld gezin ook zal worden meegeteld wanneer er geen enkele band is met de kinderen. Deze keuzes zorgen voor een systeem waarbij de kans op het verlies van het recht op de huidige schooltoelage geminimaliseerd wordt, voor een harmonisering die qua toepassing efficiëntiewinsten zal toelaten en maakt het mogelijk dat de selectieve participatietoelagen de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen kunnen versterken en aanvullen.”

Artikel 3, §1 en §2, 1^e en 2^e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling (verder BVR Selectieve participatietoelagen genoemd) bepaalt:

“§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan wie de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

*§2. In deze paragraaf **wordt verstaan onder feitelijk gezin: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.***

*Er wordt rekening gehouden met de **inkomsten** van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de **persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt** als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen.*

(...)”

Uit deze bepalingen blijkt bijgevolg dat voor de vaststelling van de gezinsinkomsten rekening dient te worden gehouden met de inkomsten van de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald en desgevallend van de persoon met wie hij/zij een feitelijk gezin vormt.

De bepalingen van artikel 3, § 2, 8^e t.e.m. laatste lid van het BVR Selectieve participatietoelagen stellen betreffende de vorming van een feitelijk gezin verder dat:

*“Als het samenwonen, vermeld in het eerste lid, niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:
1° een controle door de gezinsinspecteur;*

2° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;
3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;
4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, of van de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, samenwoont.

De vorming van een feitelijk gezin, vermeld in het achtste lid, kan weerlegd worden door:

- 1° een huurovereenkomst tussen de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, en de persoon met wie hij samenwoont;
- 2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoning;
- 3° een attest van detentie;
- 4° een registratieformulier van de mantelzorg, die niet een van de personen, vermeld in paragraaf 2, vierde lid, 1°, is;
- 5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;
- 6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;
- 7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, met dezelfde woonplaats;
- 8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, en de niet-verwante persoon in zijn gezin;
- 9° het feit dat de niet-verwante persoon zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin komt van de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald;
- 10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
- 11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie, afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
- 12° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;
- 13° een controle door de gezinsinspecteur.

In het negende lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant tot en met de derde graad is.

Een gezinsinspecteur staft de verklaringen, vermeld in het negende lid, 6°, 7° en 8°, altijd met een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst, van bewijsmiddelen om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen vermeld in het negende lid, aanvullen.

De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald, samenwoont met een persoon die aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° een persoon met wie hij een gemeenschappelijk kind heeft;
- 2° een persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd."

6.4. Toepassing in casu:

* Er dient in eerste instantie te worden vastgesteld dat verzoekster tot op heden niet op hetzelfde domicilie-adres als de heer ..... gedomicilieerd is (geweest).

Verzoekster is sinds 19 mei 2023 tot op heden gedomicilieerd op het adres te ..... In de periode van 7 november 2019 tot 19 mei 2023 was zij gedomicilieerd op het adres te

..... In de periode van 5 december 2016 tot 7 november 2019 was zij
gedomicilieerd op het adres te .....

De heer ..... is sinds 18 mei 2009 tot op heden gedomicilieerd op het adres te .....

Aangezien er i.c. geen samenwoning blijkt uit het Rijksregister, zal dienen nagegaan te worden of
de vorming van een feitelijk gezin bewezen kan worden.

* Uit het strafdossier⁴ blijkt het volgende:

- Uit het bijblad aan pv ..... d.d. 13 december 2021 van de politiezone ..... blijkt
het volgende (samenvattend):

- Het onderzoek naar domiciliefraude wordt opgestart op 13 december 2021 naar aanleiding van
informatie ontvangen via de politiezone ..... waaruit zou blijken dat de heer ..... samenwoont met
verzoekster;

- Reeds op 20 augustus 2020 is er een melding binnengekomen van een burentwist waarbij sprake is
van de heer .....

- Tijdens de dagelijkse reguliere verplaatsingen, worden zowel het voertuig van verzoekster als het
voertuig van de heer ..... opgemerkt in de buurt van de woning te ....., dit zowel 's avonds als 's
ochtends.

- Bij de huiszoeking op het domicilie-adres van de heer ..... worden vrouwenkleding en
vrouwschoenen aangetroffen. De heer ..... heeft tijdens de huiszoeking aan de politie
aangegeven dat verzoekster bij hem heeft overnacht. De heer ..... stelt de politie ervan in kennis
dat beiden afwisselend in ..... en ..... overnachten;

- De (vaste) postbode van de heer ..... verklaart aan de politie dat op dat adres maximaal 1 maal
per week een wagen voor de deur of de omgeving staat.

- Uit buurtbevragingen op het (toenmalige) domicilieadres van verzoekster te ..... stelt de politie
dat alle burens mededelen dat zowel verzoekster als de heer ..... hoofdzakelijk te ..... verblijven
en dat zij een koppel vormen.

- De heer ..... gaat in zijn verhoor op 3 juni 2022 (groten)deels over tot bekentenissen (infra).

- De periode van domiciliefraude wordt door de politie afgebakend van 1 januari 2020 tot en met 1
mei 2022.

- Uit het verhoor van verzoekster d.d. 3 juni 2023 door de politie blijkt het volgende (verkorte
en letterlijke weergave):

- Verzoekster geeft aan dat de heer ..... meestal met haar wagen rijdt omdat hij naar ..... rijdt
en dat zij door de stijgende brandstofprijzen meestal met zijn camionette naar het werk gaat omdat
dat niet zo ver is en de camionette veel verbruikt.

- Verzoekster geeft aan ongeveer 3 jaar een relatie te hebben met de heer .....

- Verzoekster geeft aan dat zij en de heer ..... veel samen zijn, maar dat hij niet iedere dag bij haar
slaapt.

- Verzoekster geeft aan hoofdzakelijk in ..... te verblijven en dat zij normaal alleen daar verblijft.

- Verzoekster geeft aan dat de heer ..... 's middags belt om af te spreken of hij naar ..... komt of
naar ..... gaat. Zij stelt daarbij uitdrukkelijk het volgende: *"'s Nachts zijn we meestal bij elkaar
maar daarom niet in ..... Het gebeurt dat ik naar ..... ga."*

---

⁴ De Geschillencommissie kreeg toelating van het arbeidsauditoraat te ..... om het strafdossier te
gebruiken in het kader van de procedure voor de Geschillencommissie.

- Verzoekster geeft aan dat de heer ..... een hond heeft, maar dat zij de hond beschouwd als van hen samen. Zij heeft zijn naam gekozen, maar de hond staat op naam van de heer ..... en is op zijn adres geregistreerd. Als de heer ..... bij verzoekster verblijft, is de hond ook bij haar en gebeurt het dat zij de hond uitlaat (hoewel de politie stelt dat de burens vaststellen dat de heer ..... de hond uitlaat).
- Op de vraag van de politie naar de reactie van verzoekster dat de politie heeft vastgesteld dat het voertuig van de heer ..... dagelijks geparkeerd zou staan aan haar woning, geeft zij aan *“ik weet het niet”*.
- De politie geeft aan dat alle bevroegde burens er gewag van maken dat verzoekster en de heer ..... hier samen zijn komen wonen (eind 2019), waarop verzoekster aangeeft *“Dat kan niet. Ik mocht niets heffen en deed dus beroep op ..... om mij helpen verhuizen.”*
- Op de melding van de politie dat de heer ..... verzoekster uitwuijft als hij gaat werken en dan meestal nog zijn kamerjas draagt, geeft verzoekster aan *dat hij haar ook uitwuijft in kamerjas als zij in ..... is.*
- Tijdens een onaangekondigde controle op 18/01/2022 om 10u40 op het toenmalige adres van verzoekster, was er hondengeblaf te horen en riep een man uit het raam dat verzoekster nog lag te slapen en met griep in bed lag. Verzoekster gaf in het verhoor aan dat dit correct is en dat zij doodziek in bed lag.
- Op 14/02/2022 om 16u15 werden zowel verzoekster als de heer ..... aangetroffen op het toenmalige adres van verzoekster.
- De politie geeft aan dat er tijdens observaties gedurende enkele maanden bleek dat de wagen van de heer ..... telkens gespot werd in de onmiddellijke omgeving van het (toenmalige) adres van verzoekster, waarop verzoekster aangeeft dat zij op 5 november 2019 geopereerd is geweest aan haar schouder en dat de heer ..... tot 6 maanden erna overdag bij haar bleef om haar te helpen. Hij bleef af en toe slapen, maar niet alle dagen.
- Op de vraag van de politie waar de heer ..... hoofdzakelijk ontbijt, antwoordt verzoekster dat dit *“meestal in ..... is en soms bij mij”*.
- Op de vraag van de politie waar de heer ..... het avondmaal nuttigt, antwoordt verzoekster dat *“het gebeurt dat hij bij mij eet en dan vertrekt naar ..... en dat zij soms mee gaat.”*
- Op de vraag van de politie waar de heer ..... hoofdzakelijk de nacht doorbrengt, antwoordt verzoekster *“meestal in ..... en soms bij mij.”* Ze geeft aan dat ze geen vaste dagen hebben.
- Op de vraag van de politie of verzoekster en de heer ..... hoofdzakelijk samen de nacht doorbrengen, antwoordt verzoekster *“Wij slapen maar 2 à 3 keer samen. Meestal slaapt ..... in .....”*
- Verzoekster en de heer ..... zouden niet beschikken over sleutels van elkaars woningen.
- Als verzoekster naar ..... gaat, zou de heer ..... de boodschappen betalen, wanneer de heer ..... bij verzoekster in ..... is, betaalt zij de boodschappen.
- Verzoekster geeft aan dat zij het vuilnis buitenzet aan haar woning, behalve wanneer dit te zwaar is, dan neemt de heer ..... dit voor zijn rekening. Wanneer de politie aangaf dat uit de buurtbevraging bleek dat de heer ..... het vuilnis buiten zet in ....., geeft verzoekster aan dat dat niet klopt. Zij geeft aan dat zij nooit het vuilnis buiten zet in .....
- Op de melding van de politie dat uit onderzoek en steekproefsgewijs (tweede helft april) blijkt dat de heer ..... zich vooral met zijn voertuig verplaatste en dat zijn dagelijkse ritten steeds in de omgeving van haar woning eindigden, geeft verzoekster aan dat dit niet klopt.
- Op de vraag van de politie of zij kunnen afleiden effectief een huishouden te vormen en dat zij hoofdzakelijk bij elkaar verblijven sinds eind 2019, hetzij in ....., hetzij in ....., geeft verzoekster aan dat dit niet klopt.
- Verzoekster geeft aan wat de maandelijkse vaste uitgaven voor de woning te ..... zijn; zij geeft aan geen idee te hebben wat de maandelijkse vaste uitgaven zijn voor de woning te ..... en stelt dat de heer ..... zijn eigen zaken betaalt. De heer ..... zou niet mee betalen voor de vaste kosten zoals elektriciteit, gas, water, televisie, ... voor de woning te .....

- Verzoekster geeft aan dat er geen financiële transacties zijn waar te nemen tussen haar rekeningen en de rekeningen van de heer ..... Er zouden geen volmachten op elkaar rekeningen zijn.
- Op de vraag van de politie waarom de heer ..... zijn domicilie niet bij verzoekster zet, antwoordt verzoekster *dat er van alles kan misgaan in een relatie en dat zij daarom besloten hebben om elk een apart adres te houden. In het verleden heeft ze dat ook al meegemaakt dat haar relatie op de klippen liep, dat ze op straat stond en helemaal moest herbeginnen.* Op de vraag van de politie of zij bereid is zich in regel te stellen, antwoordt verzoekster dat zij volgens haar al in regel is.

- Uit het verhoor van de heer ..... d.d. 3 juni 2023 door de politie blijkt het volgende (verkorte en letterlijke weergave):

- Hij en verzoekster zien elkaar *zo goed als elke dag*;
- Hij stelt hoofdzakelijk in ..... te verblijven, vooral overdag. Hij stelt daarbij uitdrukkelijk *“Vorige week bijvoorbeeld, verbleven wij samen gans de week in ..... Wij proberen altijd samen de nacht door te brengen. Da’s normaal, het is mijn vriendin.*
- Bij het omschrijven van zijn dag stelt hij dat hij zijn dieren verzorgt, zijn boodschappen doet en in de namiddag traint. Daarna gaat hij ofwel naar zijn huis, ofwel naar verzoekster.
- Hij stelt verzoekster geholpen te hebben met haar verhuis en haar te helpen met haar paperassen. Hij onderhoudt de telefonische contacten met de advocaat van verzoekster omdat zij niet zo mondig is.
- Hij geeft aan dat hij het kind ..... (dochter van verzoekster) naar school bracht en terug afhaalde. Hij verklaarde *“Ik sliep inderdaad bij ....., ik bracht ..... naar school en ging toen naar ..... om te zorgen voor mijn dieren. Nadat ik ..... afhaalde van school, verbleef ik meestal bij .....”*
- Hij geeft aan niet altijd over de sleutel van verzoeksters woning te beschikken. Zij geeft enkel de sleutel als er een onderhoud dient te gebeuren in haar woning of als hij daar moet zijn wanneer zij niet thuis is. Dat zou ook omgekeerd het geval zijn.
- Hij stelt uitdrukkelijk *“We zijn bijna altijd samen, maar wel op beide adressen”* en *“Ik zie ..... graag en we zijn graag bij elkaar. Soms is dit bij haar thuis en soms is dit bij mij. Af en toe geven we er de voorkeur aan om eens alleen te zijn.”*

* Het dossier van verzoekster werd op 12 september 2022 voorgelegd op het fraudeplatform van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket, waar werd gesteld dat er geen sprake is van fraude, maar dat er uit een PV van de politie blijkt dat er sprake is van feitelijke samenwoning van verzoekster en de heer ..... sinds 1 mei 2020.

Uit de nota van het fraudeplatform blijkt het volgende:

- *Er werd op 12 december 2021 een PV opgesteld voor strafbare feiten waarbij de heer ..... betrokken is. Tijdens dat onderzoek rijst het vermoeden dat betrokkenen samenwonen.*
- *Op 20 augustus 2020 wordt een PV voor buretwist opgemaakt waarin sprake is van pesterijen sinds verzoekster “en haar partner” op het nieuwe adres kwamen wonen (7 november 2019).*
- *Uit woonstcontrole, ANPR-gegevens en buurtonderzoeken in mei 2022 en verhoren van betrokkenen op 3 juni 2022 kan afgeleid worden dat betrokkenen de facto samenwonen en meestal ook samen slapen, zij het afwisselend op het adres van mevrouw en (in mindere mate) van mijnheer. Zij gebruiken afwisselend elkaars voertuig, de voertuigen worden in dezelfde periodes rond dezelfde woning gesignaleerd, er worden kleren van mevrouw aangetroffen in de kast in de woning van mijnheer.*
- *Zij ontkennen niet zich als koppel te gedragen, maar verklaren hier geen financiële voordelen uit te halen. Zij geven als reden met mevrouw een aantal mislukte relaties achter de rug heeft waarna zij moeilijkheden had op eigen benen te staan (cf. geen woonplaats etc.).*

Uit het begrip 'feitelijk gezin' volgt dat in het kader van het Groeipakket rekening moet worden gehouden met het geheel van feitelijke elementen die kunnen wijzen op het in mindere of meerdere mate gezamenlijk regelen van het huishouden (financieel of op een andere ondersteunende manier).

Het gaat in het kader van de Groeipakketreglementering om de begrippen 'feitelijk gezin', 'leefeenheid', 'het vormen van het huishouden'. Het gaat niet over de intensiteit van de amoureuze relatie. Uit het begrip 'feitelijk gezin' volgt dat in het kader van het Groeipakket rekening moet worden gehouden met het geheel van feitelijke elementen die kunnen wijzen op het in mindere of meerdere mate gezamenlijk regelen van het huishouden (financieel of op een andere ondersteunende manier).

Met betrekking tot het begrip 'feitelijk gezin', kan verwezen worden naar volgende bepalingen in het vonnis d.d. 15 maart 2023 van de Arbeidsrechtbank te Gent (afdeling Brugge), onuitg.:
"Het begrip 'feitelijk gezin' wordt in de reglementering inzake het Groeipakket en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering heel ruim omschreven. Iedere leefeenheid waarbij personen die geen bloed- of aanverwanten zijn tot en met de derde graad, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier wordt als feitelijk gezin beschouwd.

Uit deze definitie vloeit voort dat er sprake is van samenwoning wanneer voldaan is aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden: (a) het onder hetzelfde dak samenleven van twee of meer personen (het materiële criterium) en (b) het in hoofdzaak gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden (het economisch/sociaal criterium).

Het eerste criterium, het «samenleven onder hetzelfde dak», is een feitelijke toestand (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461). Er is daarom niet vereist dat de samenwonenden allen op hetzelfde adres zijn ingeschreven (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 10 mei 1993, Soc. Kron. 1994, 83). Er kan maar sprake zijn van «samenleven onder hetzelfde dak» als de betreffende personen een gemeenschappelijke leefruimte hebben (Arbrb. Luik 21 april 1999, JLMB 2000, 1446) en als zij geregeld aanwezig zijn onder hetzelfde dak, zonder dat vereist is dat zij ononderbroken aanwezig zijn (Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461).

Het tweede criterium, het «gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden», is evenzeer een feitenkwestie (Cass. 10 mei 1993, JTT 1994, 89). Samenwoning vereist niet dat de inkomsten van de betrokkenen in hun totaliteit in gemeenschap zijn gebracht en dat hun vermogens zijn vermengd (Cass. 24 januari 1983, RW 1983-84, 923; Arbrb. Brussel 23 juli 2009 en 26 april 2010, Soc.Kron 2011, 124). Er is evenmin vereist dat een globaal budget voorhanden is (Arbrb. Mechelen 20 februari 1980, RW 1980-81, 792; Arbrb. Brussel 2 februari 2010, Soc. Kron. 2011, 121). In een arrest van 9 oktober 2017 oordeelde het Hof van Cassatie dat, om in het kader van de werkloosheid te kunnen besluiten dat twee of meer personen die onder hetzelfde dak leven, hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen, het niet volstaat dat zij een economisch-financieel voordeel halen uit het delen van de woning, maar ook dat zij hun activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden, zoals het onderhoud van de woning en eventueel het inrichten ervan, de was, de boodschappen, het bereiden en nuttigen van de maaltijden gemeenschappelijk verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen (Cass. 9 oktober 2017, AR nr. S.16.0084.N, www.cass.be). De nadruk wordt hier dus gelegd op het sociale aspect. Dit sociaal criterium vindt ook in de definitie van de Besluiten van de Vlaamse Regering een duidelijke weerklank. Het elkaar ondersteunen op het gebied van het regelen van het huishouden volstaat volgens dat besluit immers om te kunnen besluiten tot een feitelijk gezin, zonder dat er noodzakelijk sprake moet zijn van enige financiële verwevenheid of economisch voordeel. Dit blijkt duidelijk uit de zinsnede 'hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier'."

Daarbij kan eveneens verwezen worden naar de volgende (weliswaar daterend van voor de invoering van het Groeipakketdecreet, maar nog steeds) relevante rechtspraak, waaruit blijkt dat ook een bijdrage op een andere manier dan louter financieel kan leiden tot het bestaan van een feitelijk gezin.

Het Hof van Cassatie heeft destijds, in een arrest van 18 februari 2008⁵, geoordeeld dat tot het bestaan van een feitelijk gezin kan besloten worden, indien de gezinskwesties in onderling akkoord en volledig of ten minste hoofdzakelijk geregeld worden door het samenvoegen, al is het maar gedeeltelijk, van hun respectieve financiële en andere middelen. Dat een van de samenwonenden geen inkomsten heeft, sluit het bestaan van een feitelijk gezin niet uit.

In zijn latere rechtspraak preciseert het Hof in zijn arrest van 9 oktober 2017⁶ dat vereist is, maar niet volstaat, dat twee of meer personen een economisch-financieel voordeel behalen door een woning te delen. Daarvoor is namelijk ook vereist dat zij taken, activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen. Voorbeelden van huishoudelijke aangelegenheden zijn het onderhoud van de woonst, de inrichting ervan, de was, de boodschappen, of het bereiden en nuttigen van de maaltijden.

Het voormelde cassatiearrest van 9 oktober 2017 legde dus de nadruk op de hoofdzakelijkheid van het gemeenschappelijke huishouden. Het Hof vermeldt daarvoor veel feitelijke elementen die bij de beoordeling meespelen.

Concreet veronderstelt de hoofdzakelijkheid van het gemeenschappelijke huishouden het samen vervullen van bepaalde huishoudelijke taken. Er moet niet enkel met dergelijke financiële aangelegenheden rekening worden gehouden, want écht samenwonen betekent ook dat verschillende huishoudelijke taken, onderhoud van de ruimtes, de was, het bereiden van maaltijden, enz. gezamenlijk worden uitgevoerd.

Het Hof heeft deze zienswijze nadien nog eens bekrachtigd in twee latere arresten van 22 januari 2018⁷.

Op basis van de verschillende elementen in het dossier, waaronder het uitgevoerde strafonderzoek door de politie, het verhoor van verzoekster en het verhoor van de heer ..... door de politie op 3 juni 2022 oordeelt de Geschillencommissie dat er sprake blijkt te zijn van het vormen van een feitelijk gezin in de zin van het Groeipakketdecreet, het BVR Sociale Toeslagen en het BVR Selectieve Participatietoeslagen: er is immers sprake van een leefeenheid waarin twee personen feitelijk samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier, wat i.c. het geval is.

Verzoekster en de heer ..... mogen dan wel een apart domicilieadres hebben, als het samenwonen niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinsvorming blijkt, zoals voorzien in art. 3, §3, 2° BVR Sociale Toeslagen en art. 3, §2, 8^e lid, 2° BVR Selectieve Participatietoeslagen; in casu verwijst de Geschillencommissie hierbij naar de vaststellingen die de bevoegde politiedienst verrichtte.

Verwerende partij heeft bijgevolg terecht rekening gehouden met het inkomen van verzoekster en de heer ..... en is bijgevolg terecht overgegaan bij beslissing d.d. 29 november 2022 tot terugvordering van de sociale toeslag in de periode van augustus 2020 tot januari 2022, de

---

⁵ Cass. 18 februari 2008, AR nr. S.07.0041.F.

⁶ Cass. 9 oktober 2017, AR nr. 16.0084.N.

⁷ Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0039.F; Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0024.F.

coronatoeslag en een gedeelte van de selectieve participatietoelagen voor de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022.

Volledigheidshalve kan worden opgemerkt dat de schuldbemiddelaar van verzoekster reeds overging tot volledige aanzuivering van de schuld en dit zonder enig voorbehoud.

7. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoekster ontvankelijk doch **ongegrond** is in die zin dat dient te worden vastgesteld dat verzoekster en de heer ..... minstens in de periode van augustus 2020 tot januari 2022 samenwoonden en een feitelijk gezin vormden, overeenkomstig artikel 3, §3, 2° BVR Sociale toelagen en art. 3, §2, 8° lid, 2° BVR Selectieve Participatietoelagen.

Zodoende dient de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 29 november 2022 te worden bevestigd; verwerende partij is bijgevolg terecht overgegaan tot terugvordering van de sociale toeslag in de periode van augustus 2020 tot januari 2022, de coronatoeslag en een gedeelte van de selectieve participatietoelagen voor de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022.

Aldus uitgesproken te Brussel op **23 februari 2024**;

De commissie was samengesteld uit:
De heer Herman Verlinden, voorzitter;
De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Renata Sterken (Parentia), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te .....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens